

APSTIPRINĀTA
ar Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes
26.03.2026. lēmumu Nr. 17/1-1

APSTIPRINĀTA
ar VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs”
11.03.2026. valdes lēmumu Nr. 35/2-2/26

IEKŠĒJĀ AUDITA POLITIKA

1. Politikā lietotie termini

Termins vai saīsinājums	Skaidrojums
LSM	VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs”
Iekšējais audits	Iekšējais audits ir neatkarīga, objektīva pārlicības radīšana un konsultēšana, lai palielinātu organizācijas vērtību un pilnveidotu tās darbības. Iekšējais audits palīdz organizācijai sasniegt tās mērķus, ieviešot sistemātisku, disciplinētu pieeju, lai novērtētu un pilnveidotu riska vadības, kontroles un pārvaldības procesu efektivitāti. ¹
Iekšējā kontroles sistēma	Pasākumu kopums, kas ir īstenots, lai nodrošinātu drošu, organizētu un efektīvu LSM darbību, kuras efektivitāti un atbilstību pārbauga Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.
Konsultatīvie pakalpojumi	Padomdevēja un tamlīdzīgs pakalpojums, kura būtība un apjoms tiek saskaņots ar konsultācijas pasūtītāju (pārsvarā LSM valdi un/vai padomi), lai pievienotu vērtību un uzlabotu LSM pārvaldības, riska vadības un iekšējās kontroles procesus, iekšējam auditoram neuzņemoties lēmuma pieņemšanas pienākumu.
Korporatīvā pārvaldība	Attiecību kopums starp uzņēmuma vadību, padomi, kapitāla daļu turētājiem un citām ieinteresētajām pusēm. Tā nodrošina struktūru, caur kuru tiek noteikti uzņēmuma mērķi un līdzekļi, kā šos mērķus sasniegt, un kā uzraudzīt sasniegto rezultātu.
Padome	Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome, kas ir LSM valsts kapitāla daļu turētāja un augstākā lēmējinstītūcija, kura pilda arī padomes funkcijas.
Politika	VSIA “Latvijas Sabiedriskais medijs” Iekšējā audita politika
Risku novērtējums	Process, kurā nosaka riska iespējamību un ietekmi uz LSM darbību.
Risku vadība	Vienots risku vadības darbību organizēšanas, risku identificēšanas, risku novērtēšanas, reģistrēšanas, risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšanas

¹ Vispārējie iekšējā audita standarti

	un īstenošanas, risku ziņošanas, kā arī risku vadības uzraudzīšanas process.
--	--

2. Politikas mērķis

- 2.1. LSM Iekšējā audita politikas mērķis ir noteikt LSM iekšējā audita funkcijas, uzdevumus, tiesības, un pienākumus saskaņā ar regulējošiem normatīviem aktiem, Vispārējiem iekšējā audita standartiem² un LSM iekšējiem noteikumiem un vadlīnijām.
- 2.2. Šī politika attiecas uz iekšējā audita funkciju, bet tajā aprakstītās procedūras un principi ir jāzina visiem LSM darbiniekiem. Iekšējā audita politikas īstenošanas uzraudzību veic Padome.

3. Iekšējā audita mērķis un statuss

- 3.1. Iekšējā audita mērķis ir LSM vērtības palielināšana un aizsardzība, nodrošinot objektīvu un uz risku novērtējuma balstītu pārlicību, sniedzot padomus un ieteikumus LSM darbības pilnveidošanai, pārliecinoties par procesu un īstenotās prakses atbilstību audita kritērijiem, identificējot riskus, neatbilstības.
- 3.2. Iekšējais audits darbojas funkcionālā Padomes pārraudzībā un administratīvā LSM valdes pakļautībā, ar mērķi nodrošināt objektivitāti un brīvību no jebkādas ietekmes. Iekšējais audits savā darbībā ir neatkarīgs no citām LSM struktūrvienībām.
- 3.3. Iekšējais audits organizē savu darbību un sadala resursus, lai nodrošinātu iekšējā audita funkciju visā uzņēmumā.

4. Iekšējā audita funkcijas

- 4.1. Iekšējais auditors veic šādas funkcijas:
 - 4.1.1. izstrādā riskos balstītu audita stratēģisko plānu un audita gada plānu;
 - 4.1.2. veic LSM iekšējos auditus atbilstoši gada audita plānam, pārbaudot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un atbilstību LSM izvirzīto mērķu sasniegšanai;
 - 4.1.3. veic ārpusplāna auditus, speciālās pārbaudes, kā arī sniedz konsultatīvos pakalpojumus pēc nepieciešamības;
 - 4.1.4. sagatavo ziņojumus par katras veiktās pārbaudes rezultātā atklātajiem faktiem un iekšējās kontroles sistēmas trūkumiem, politiku un procedūru pārkāpumiem, nepietiekami identificētiem vai pārvaldītiem riskiem un sniedz ieteikumus atklāto problēmu risināšanai izskatīšanā LSM valdē un Padomē;
 - 4.1.5. veic pēckontroli par iekšējos auditos atklāto iekšējās kontroles sistēmas trūkumu novēršanu;
 - 4.1.6. veic citus LSM valdes un Padomes dotos uzdevumus.
- 4.2. Iekšējam auditoram neatkarīgi jānovērtē:
 - 4.2.1. iekšējās kontroles, risku vadības un korporatīvās pārvaldības sistēmu efektivitātes gan pašreizējo, gan iespējamo nākotnes risku kontekstā;

² <https://iai.lv/lv/visparejie-iekseja-audita-standarti>

- 4.2.2. vadības informācijas un kibernetikas sistēmu un procesu uzticamība, efektivitāte un integritāte, ieskaitot datu atbilstību, precizitāti, pilnīgumu, pieejamību, konfidencialitāti un vispusīgumu;
 - 4.2.3. atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām un iekšējiem normatīviem.
- 4.3. Iekšējais audits pārlicinās, ka iekšējās kontroles sistēma un risku vadības process ir pietiekams, adekvāts un efektīvs, un vai LSM struktūrvienības, to darbības, tostarp korporatīvā pārvaldība ir organizēta un ieviesta, lai nodrošinātu sekojošo:
- 4.3.1. riski tiek savlaicīgi identificēti un atbilstoši pārvaldīti;
 - 4.3.2. būtiska informācija par finansēm, vadību un procesiem tiek sagatavota savlaicīgi, šī informācija ir precīza un ticama;
 - 4.3.3. procesi tiek organizēti tā, lai tie būtu mērķtiecīgi, noderīgi un efektīvi;
 - 4.3.4. tiek veicināta iekšējās kontroles kvalitāte un uzturēšana;
 - 4.3.5. resursi tiek izmantoti lietderīgi, tie ir atbilstoši aizsargāti, to iegāde ir pamatota un tie fiziski pastāv;
 - 4.3.6. tiek nodrošināta droša un stabila informācijas sistēmu darbība, tostarp kibernetikas pasākumi ir pietiekami;
 - 4.3.7. informācija ir klasificēta un aizsargāta;
 - 4.3.8. saziņa un informācijas apmaiņa funkcionē droši, savlaicīgi un mērķtiecīgi.

5. Iekšējā audita tiesības, pienākumi un atbildība

- 5.1. Iekšējā audita pienākums ir nodrošināt neatkarīgu, objektīvu, kompetentu, pienācīgu un kvalitatīvu Politikā noteikto mērķu un uzdevumu izpildi.
- 5.2. Iekšējam auditoram ir pienākums izstrādāt metodiku (iekšējā audita procedūru), kas ļauj panākt sistemātisku un precīzu iekšējā audita funkcijas darbu, kā arī kalpo par pamatu iekšējā audita plāna izstrādei un standartu prasību izpildei. Iekšējā audita procedūru apstiprina Padome.
- 5.3. Ja iekšējā audita funkcijai trūkst atbilstoši kvalificētu un attiecībā uz iekšējā audita plāna izpildi pienākumus pilnvērtīgi veikt spējīgu darbinieku, iekšējam auditoram ir pienākums atrast šādus resursus vai savlaicīgi brīdināt LSM valdi un Padomi par šādu resursu nepieejamības sekām.³
- 5.4. Iekšējais auditors var sniegt padomu, piedaloties darba grupās, projektos un komisijās, tikai tajos gadījumos, kad tas nemazina iekšējā audita neatkarību un objektivitāti.
- 5.5. Iekšējā audita darbinieka neatkarība un objektivitāte ir mazināta, ja:
 - 5.5.1. ir vai var iestāties personisko un amata interešu konflikts (personiskā vai mantiskā ieinteresētība darba pienākumu veikšanā, kuras pamatā ir radnieciskas vai citas personiska rakstura attiecības vai darījuma attiecības ar auditējamā jomā iesaistītu darbinieku, klientu vai piegādātāju);
 - 5.5.2. pēdējā gada laikā vadījis vai izpildījis kādu ar iekšējā audita objektu saistītu darba uzdevumu vai saistībā ar iekšējā audita objektu veiktas konsultatīvas darbības.
- 5.6. Iekšējā auditora pienākums ir atklāt visus zināmos būtiskos faktus un apstākļus, kuri var ietekmēt iekšējā audita neatkarību un objektivitāti. Ja saskaņā ar Politikas 5.5.punktu ir mazinājusies vai apdraudēta iekšējā auditora neatkarība vai objektivitāte, viņš par to informē Padomi.

³ Vispārējie iekšējā audita standarti, 8.2. standarts "Resursi"

- 5.7. Iekšējais auditors reizi gadā, sniedzot atskaiti LSM valdei un Padomei, apstiprina iekšējā audita neatkarību vai informē par apstākļiem, kas to ir mazinājuši.
- 5.8. Iekšējais audits ir tiesīgs saņemt jebkādu informāciju par LSM, pieprasīt jebkādus oriģinālus, piekļūt jebkurām sistēmām un datu bāzēm, intervēt jebkuru darbinieku, piedalīties sanāksmēs un iekļūt jebkurās telpās, saskaņā ar iekšējiem drošības noteikumiem.
- 5.9. Iekšējais auditors nav tiesīgs:
- 5.9.1. iesaistīties LSM ikdienas darbā un kontrolēs;
 - 5.9.2. noteikt LSM kontroles un uzskaites procedūras;
 - 5.9.3. dot rīkojumus citām LSM struktūrvienībām vai darbiniekiem.
- 5.10. Iekšējais auditors ir atbildīgs par informācijas par LSM, darbinieku, trešo pušu u.c. konfidencialas informācijas aizsardzību, kas kļuvusi zināma, pildot darba pienākumus.
- 5.11. Iekšējais auditors nav atbildīgs par LSM darbinieku kļūdām, pārkāpumiem un iekšējās kontroles procedūru un ārējo normatīvo dokumentu neievērošanu un to sekām.
- 5.12. Iekšējais auditors piemēro un savā darbībā ievēro ētikas principus un normas atbilstoši Vispārējiem iekšējā audita standartiem.
- 5.13. Iekšējam auditoram ir jāapzinās savi pienākumi par iekšējā audita funkcijas sniegšanu vai citu profesionālo kontaktu rezultātā iegūtās informācijas aizsardzību un jānodrošina, ka šādas informācijas konfidencialitāte, neaizskaramība un īpašumtiesības netiks apdraudētas.

6. Iekšējā audita darba organizācija un darba apjoms

- 6.1. Iekšējā audita process sastāv no sekojošiem posmiem:
- 6.1.1. iekšējā audita plānošana – mērķis noteikt auditējamās jomas un tās ietekmējošos riska faktorus. Plānošanas stadijā tiek sagatavots auditējamo jomu riska novērtējums un audita pasākumu plāns;
 - 6.1.2. iekšējā audita veikšana un ziņojums – mērķis ir pārbaudīt, testēt un novērtēt auditētās jomas saskaņā ar audita plānu un sagatavot ziņojumu ar iekšējā audita konstatējumiem un ieteikumiem;
 - 6.1.3. iekšējā audita ieteikumu ieviešanas kontrole – mērķis pārbaudīt, vai audita ieteikumi ir izpildīti savlaicīgi un atbilstoši;
 - 6.1.4. iekšējā audita gada pārskats – atbilstoši LSM pārvaldības, finansēšanas un sabiedriskā pasūtījuma īstenošanas kārtībā noteiktajā termiņā iekšējais audits iesniedz Padomei pārskatu par iekšējā audita plāna izpildi, ieteikumus nepilnību novēršanai, uz riskiem balstītu iekšējā audita plānu attiecīgajam pārskata gadam kā arī sniedz novērtējumu par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti.

7. Sadarbība ar ārējo auditu

- 7.1. Iekšējais audits sadarbojas ar ārējo auditoru, lai veicinātu efektīvu pārvaldību, risku vadību un iekšējās kontroles sistēmas pilnveidi, kā arī novērstu audita darbu dublēšanos un nodrošinātu efektīvu resursu izmantošanu.

- 7.2. Iekšējais audits var izmantot un, ja nepieciešams, paļauties uz ārējā auditora darba rezultātiem, ja ir veikts ārējā auditora kompetences, neatkarības un darba kvalitātes izvērtējums.
- 7.3. Sadarbība tiek īstenota, saglabājot iekšējā audita funkcionālo neatkarību un objektivitāti.
- 7.4. Iekšējais audits, atbilstoši Iekšējā audita procedūrā noteiktajai kārtībai, apkopo un regulāri informē LSM valdi un Padomi par ārējā auditora sniegto ieteikumu ieviešanas statusu.
- 7.5. Par ārējā auditora sniegto ieteikumu uzskaiti un savlaicīgu, pilnīgu un pienācīgu ieviešanu atbilstoši noteiktajiem termiņiem ir atbildīgs attiecīgās struktūrvienības vadītājs, kura kompetencē ir konstatētais jautājums.

8. Iekšējā audita kvalitātes nodrošināšana

- 8.1. Iekšējā audita funkcijas kvalitātes nodrošināšanas un uzlabojumu programma ir pasākumu kopums, kas nodrošina iekšējā audita darba vērtības, efektivitātes, kompetences un atbilstības Vispārējiem iekšējā audita standartiem uzraudzību.
- 8.2. Iekšējam auditoram ir pienākums izstrādāt, ieviest un atjaunināt kvalitātes nodrošināšanas un pilnveides programmu, kas aptver visus iekšēja audita funkcijas aspektus. Plānam ir jābūt balstītam uz divu veidu novērtējumiem:
 - 8.2.1. ārējo novērtējumu⁴, kas jāveic vismaz reizi piecos gados, un to veic atbilstoši kvalificēts, neatkarīgs vērtētājs vai vērtētāju grupa. Ārēja kvalitātes novērtējuma prasības var izpildīt arī, veicot pašnovērtējumu, kuru pēc tam apstiprina neatkarīgs vērtētājs;
 - 8.2.2. iekšējo novērtējumu⁵ - iekšējam auditoram ir pienākums vismaz reizi gadā ziņot Padomei par iekšējā kvalitātes novērtējuma rezultātiem.
- 8.3. Iekšējais auditors nepārtraukti papildina savas zināšanas un iemaņas, un paaugstina kvalifikāciju, vismaz iekšējā audita funkcijas noteiktajā apjomā un virzienos.

9. Noslēguma jautājumi

- 9.1. Politika stājas spēkā pēc apstiprināšanas Padomē.
- 9.2. Politika tiek pārskatīta pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trijos gados, lai nodrošinātu atbilstību aktuālajai LSM vidēja termiņa darbības stratēģijai, ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem un starptautiski atzītiem standartiem, kā arī novērstu identificētos procesa trūkumus.

⁴ Vispārējie iekšējā audita standarti, 8.4. standarts "Ārējais kvalitātes novērtējums"

⁵ Vispārējie iekšējā audita standarti, 12.1. standarts "Iekšējais kvalitātes novērtējums"